

OBJEKTIVNA ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST DELODAJALCA ZARADI POŠKODBE DELAVCA PRI DELU

V sodbi VIII Ips 231/2015 z dne 11. 1. 2016 je Vrhovno sodišče presojalo vprašanje, ali je delo občinskega redarja nevarna dejavnost, zaradi katere je podana objektivna odškodninska odgovornost občine za škodo, ki jo redar utрпи pri delu.

OKOLIŠČINE PRIMERA

Sodišče prve stopnje je z vmesno sodbo odločilo, da je tožena stranka (občina) odškodninsko odgovorna za škodo, ki je tožnici (občinski redarki) nastala pri opravljanju dela. Postavilo se je na stališče, da tožena stranka tožnici objektivno odgovarja za škodo, ki jo je ta utrpela, ko jo je kot občinsko redarko fizično napadel in poškodoval voznik napačno parkiranega vozila, kateremu je njen sodelavec napisal obvestilo o prekršku. Menilo je, da izrekanje in vročanje kazni za nepravilno parkiranje pri naslovnikih ni sprejeto z odobravanjem, zato je mogoče pričakovati njihovo fizično nasilje nad občinskimi redarji. Zaradi tega naj bi tožena stranka občinske redarje opremila s prisilnimi sredstvi (lisice, sprej), ki so jih ti dolžni nositi s seboj in jih v primeru napada nase tudi uporabiti. Sodišče druge stopnje je tako odločitev potrdilo. Tožena stranka je zoper pravnomočno sodbo sodišča druge stopnje vložila predlog za dopustitev revizije, ki mu je Vrhovno sodišče ugodilo in dopustilo revizijo glede pravnega vprašanja, **ali je delo občinskega redarja nevarna dejavnost, zaradi katere je podana objektivna odškodninska odgovornost občine za škodo, ki jo redar utрпи pri delu.**

STALIŠČA VRHOVNEGA SODIŠČA

Zakon ne našteva, katere dejavnosti so nevarne, temveč je to pravni standard, ki ga mora v vsaki konkretni zadevi napolniti sodišče. Sodna praksa je pravni standard nevarne dejavnosti napolnila tako, da se za nevarno dejavnost šteje dejavnost, ki je nevarna sama po sebi, le izjemoma pa dejavnost, ki sama po sebi sicer ni nevarna, vendar pa takšna postane glede na okoliščine primera in tistega, ki to dejavnost opravlja. Dejavnost je nevarna sama po sebi, če obstaja velika možnost, da zaradi narave te dejavnosti nastane škoda osebam ali premoženju in je ob normalnem teku dogodkov to možno pričakovati. Za nevarno dejavnost pa se lahko opredeli tudi dejavnost, ki sama po sebi ni nevarna, takšna pa postane glede na okoliščine konkretnega primera (objektivno merilo) in glede na tistega, ki dejavnost opravlja (subjektivno merilo). **Delo mestnega redarja samo po sebi ni nevarna dejavnost in kaj takšnega ne trdi niti tožnica. Z ničimer ni dokazano, da bi bila**

možnost poškodb mestnega redarja zaradi fizičnega napada nezadovoljnih kršiteljev predpisov, katerih izvajanje nadzorujejo mestni redarji, nadpovprečna oziroma pogosta. Ne nazadnje sodišče druge stopnje samo ugotavlja, da je res, da tožnica v trinajstih letih, odkar opravlja delo občinskega redarja, ni bila fizično napadena. Na podlagi okoliščine, da naj bi bilo delo občinskega redarja takšno, da so stranke večkrat vzkipljive, da kričijo na redarja in ga žalijo, pa ni možno napraviti sklepa, da gre za nevarno dejavnost. Prav tako o tem, da gre za nevarno dejavnost, ni mogoče sklepati na podlagi dejstva, da imajo redarji pooblastilo za uporabo prisilnih sredstev (solzivec v spreju in lisice) ter da so se za uporabo teh sredstev tudi usposabljali. Sicer pa je tudi tožnica v tožbi sama navedla, da delo redarja ni nevarna dejavnost, da pa je v konkretnem primeru postala nevarna, tudi objektivno nevarna. Pri tem tožnica niti ne navaja, katere so tiste subjektivne in objektivne okoliščine konkretnega primera, zaradi katerih je potrebno šteti, da gre za dejavnost s povečano nevarnostjo za nastanek škode. Zgolj dejstvo, da je do škodnega dogodka prišlo, ne more biti tista okoliščina, ki bi kazala na to, da je v konkretnem primeru sicer nenevarna dejavnost postala nevarna, saj bi sicer za nevarno dejavnost lahko razglasili prav vsako dejavnost, pri opravljanju katere bi tretja oseba poškodovala tistega, ki jo opravlja. Že dejstvo, da tožnica, prav tako pa nihče od njenih sodelavcev, nikoli ni bil fizično napaden, sama po sebi kaže na to, da delo mestnega redarja ne pomeni opravljanja nevarne dejavnosti. Nevarna je tista dejavnost, pri kateri praviloma in pogosto prihaja do škodnih dogodkov. Zaradi zmotnega stališča, da je podana objektivna odgovornost prve toženke, je dejansko stanje ostalo nepopolno ugotovljeno, saj se sodišče ni opredelilo do trditev tožnice o krivdni odgovornosti prve toženke, zato je Vrhovno sodišče reviziji ugodilo, razveljavilo sodbi sodišča druge stopnje in prve stopnje ter zadevo vrnilo sodišču prve stopnje v novo sojenje.

Pripravila:

Marjeta Janežić, višja pravosodna svetovalka na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije

Objavljeno: 14. številka Delavske enotnosti, glasila ZSSS, 7. 4. 2016